

**Sylabusy przedmiotów modułu I filologicznego –
studia 1. stopnia stacjonarne**
KIERUNEK: **FILOLOGIA POLSKA**, rok akademicki **2013/2014**

I C3. MODUŁ PRZEDMIOTÓW JĘZYKOZNAWCZYCH

SPIS TREŚCI

IC3/21 GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA POLSKIEGO (SEMESTR I-III, WYKŁAD I KONWERSATORIUM).....	2, 9
IC3/22 STYLISTYKA PRAKTYCZNA.....	14
IC3/23 KULTURA JĘZYKA.....	19
IC3/24 LEKSYKOLOGIA I LEKSYKOGRAFIA.....	24
IC3/25 LINGWISTYKA TEKSTU.....	27
IC3/26 PODSTAWY JĘZYKOZNAWSTWA.....	32
IC3/27 GRAMATYKA HISTORYCZNA JĘZYKA POLSKIEGO Z ELEMENTAMI HISTORII JĘZYKA (WYKŁAD I KONWERSATORIUM).....	37

I C – MODUŁ PRZEDMIOTÓW KIERUNKOWYCH**IC3 – MODUŁ JĘZYKOZNAWCZY****IC3/21 GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA POLSKIEGO (SEMESTR****I i II, WYKŁAD I KONWERSATORIUM)****rok akademicki 2013/2014**

Nazwa przedmiotu	Gramatyka opisowa języka polskiego							
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego							
Kod przedmiotu	IC3/21							
Studia								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kierunek studiów</th> <th>Poziom kształcenia</th> <th>Forma studiów</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Filologia polska</td> <td>pierwszego stopnia</td> <td>stacjonarne</td> </tr> </tbody> </table>			Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów	Filologia polska	pierwszego stopnia	stacjonarne
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów						
Filologia polska	pierwszego stopnia	stacjonarne						
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy językoznawczy							
Rok i semestr studiów	rok pierwszy/semestr pierwszy, drugi							
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr M. Krauz							
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Wykład: dr U. Gajewska, dr J. Litwin, dr M. Krauz, dr W. Kochmańska Konwersatoria: dr U. Gajewska, dr J. Litwin, dr M. Krauz, dr W. Kochmańska, dr R. Słabczyński							
Cele zajęć z przedmiotu								
<p>C1. Student/-ka zapozna się z terminologią dotyczącą fonetyki z fonologią, morfologii (słowotwórstwo i fleksja)</p> <p>C2. Kształcenie umiejętności analizy i oceny zjawisk językowych zachodzących we współczesnym języku polskim (na poziomie fonetycznym, fonologicznym oraz morfologicznym).</p> <p>C3. Student/-ka dzięki poznaniu reguł poprawnej wymowy, budowy słowotwórczej wyrazów oraz ich odmiany, wykształci potrzebę dbania o precyzyjne, poprawne i logiczne językowe wyrażanie myśli i poglądów.</p>								
Wymagania wstępne	Student/-ka zdobył wiedzę, umiejętności i kompetencje w posługiwaniu się językiem polskim zgodne z wymogami minimum programowego dla gimnazjum i szkoły średniej (rok 1, sem. pierwszy) i pierwszego semestru I roku studiów (rok 1, sem. drugi)							

Efekty kształcenia	<p>Wiedza: IC3/21_W01 – Student/-ka zna podstawową terminologię stosowaną w zakresie badań systemu fonetycznego, fonologicznego i morfologicznego (słowotwórstwo i fleksja imienna) języka polskiego. IC3/21_W02 – Student/-ka zna i rozumie podstawowe metody analizy zjawisk fonetycznych, słowotwórczych i morfologicznych w języku.</p> <p>Umiejętności: IC3/21_U01 – Student/-ka potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować zjawiska fonetyczne, słowotwórcze i morfologiczne języka polskiego.</p> <p>Kompetencje społeczne: IC3/21_K01 – Student/-ka stosuje reguły językowe w zakresie fonetyki, słowotwórstwa i fleksji dla poprawnego wyrażania myśli i poglądów.</p>																		
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin																			
Wykład - 15 godzin /semestr 1 + 15 godzin /semestr 2 = 30 godzin																			
Konwersatorium – 30 godzin /semestr 1 + 30 godzin /semestr 2 = 60 godzin																			
Treści programowe																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th data-bbox="188 1061 1214 1111" style="text-align: center;">rozkład tematów wykładów</th> <th data-bbox="1222 1061 1396 1111" style="text-align: center;">ilość godzin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="188 1115 1214 1227">Fonetyka i fonologia – przedmiot badań, pojęcie głoski i fonemu, budowa narządów mowy. Wymowa bardzo staranna, staranna, potoczna.</td> <td data-bbox="1222 1115 1396 1227" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1232 1214 1303">Konsonantyzm. Kryteria charakterystyki spółgłosek. Półsamogłoski i ich warianty.</td> <td data-bbox="1222 1232 1396 1303" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1308 1214 1420">Wokalizm. Kryteria charakterystyki samogłosek. Realizacja samogłosek nosowych w różnych kontekstach z uwzględnieniem różnych typów wymowy.</td> <td data-bbox="1222 1308 1396 1420" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1424 1214 1572">Upodobnienia fonetyczne. Podział upodobnień ze względu na typy wyrażeń, kierunek wpływu oraz cechę, której dotyczy wpływ sąsiedztwa fonetycznego. Upodobnienia pod względem dźwięczności. Różnice regionalne w realizacji połączeń międzywyrazowych.</td> <td data-bbox="1222 1424 1396 1572" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1576 1214 1648">Upodobnienia pod względem głównego miejsca artykulacji. Upodobnienia pod względem sposobu artykulacji.</td> <td data-bbox="1222 1576 1396 1648" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1653 1214 1724">Akcent oksytoniczny, paroksytoniczny i proparoksytoniczny. Tendencje we współczesnej polszczyźnie. Wyrazy akcentowane i nieakcentowane.</td> <td data-bbox="1222 1653 1396 1724" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1729 1214 1841">Fonologia i jej działy. Pojęcie fonemu. Przegląd cech dystynktywnych w języku polskim. Allofony kombinatoryczne i fakultatywne. Typy opozycji fonologicznych.</td> <td data-bbox="1222 1729 1396 1841" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="188 1868 1214 1980">Miejsce słowotwórstwa w systemie językowym. Morfem. Różne klasyfikacje morfemów. Morfem a formant słowotwórczy. Analiza morfemowa, fleksyjna i słowotwórcza wyrazu.</td> <td data-bbox="1222 1868 1396 1980" style="text-align: center;">1 godz.</td> </tr> </tbody> </table>		rozkład tematów wykładów	ilość godzin	Fonetyka i fonologia – przedmiot badań, pojęcie głoski i fonemu, budowa narządów mowy. Wymowa bardzo staranna, staranna, potoczna.	1 godz.	Konsonantyzm. Kryteria charakterystyki spółgłosek. Półsamogłoski i ich warianty.	1 godz.	Wokalizm. Kryteria charakterystyki samogłosek. Realizacja samogłosek nosowych w różnych kontekstach z uwzględnieniem różnych typów wymowy.	1 godz.	Upodobnienia fonetyczne. Podział upodobnień ze względu na typy wyrażeń, kierunek wpływu oraz cechę, której dotyczy wpływ sąsiedztwa fonetycznego. Upodobnienia pod względem dźwięczności. Różnice regionalne w realizacji połączeń międzywyrazowych.	1 godz.	Upodobnienia pod względem głównego miejsca artykulacji. Upodobnienia pod względem sposobu artykulacji.	1 godz.	Akcent oksytoniczny, paroksytoniczny i proparoksytoniczny. Tendencje we współczesnej polszczyźnie. Wyrazy akcentowane i nieakcentowane.	1 godz.	Fonologia i jej działy. Pojęcie fonemu. Przegląd cech dystynktywnych w języku polskim. Allofony kombinatoryczne i fakultatywne. Typy opozycji fonologicznych.	1 godz.	Miejsce słowotwórstwa w systemie językowym. Morfem. Różne klasyfikacje morfemów. Morfem a formant słowotwórczy. Analiza morfemowa, fleksyjna i słowotwórcza wyrazu.	1 godz.
rozkład tematów wykładów	ilość godzin																		
Fonetyka i fonologia – przedmiot badań, pojęcie głoski i fonemu, budowa narządów mowy. Wymowa bardzo staranna, staranna, potoczna.	1 godz.																		
Konsonantyzm. Kryteria charakterystyki spółgłosek. Półsamogłoski i ich warianty.	1 godz.																		
Wokalizm. Kryteria charakterystyki samogłosek. Realizacja samogłosek nosowych w różnych kontekstach z uwzględnieniem różnych typów wymowy.	1 godz.																		
Upodobnienia fonetyczne. Podział upodobnień ze względu na typy wyrażeń, kierunek wpływu oraz cechę, której dotyczy wpływ sąsiedztwa fonetycznego. Upodobnienia pod względem dźwięczności. Różnice regionalne w realizacji połączeń międzywyrazowych.	1 godz.																		
Upodobnienia pod względem głównego miejsca artykulacji. Upodobnienia pod względem sposobu artykulacji.	1 godz.																		
Akcent oksytoniczny, paroksytoniczny i proparoksytoniczny. Tendencje we współczesnej polszczyźnie. Wyrazy akcentowane i nieakcentowane.	1 godz.																		
Fonologia i jej działy. Pojęcie fonemu. Przegląd cech dystynktywnych w języku polskim. Allofony kombinatoryczne i fakultatywne. Typy opozycji fonologicznych.	1 godz.																		
Miejsce słowotwórstwa w systemie językowym. Morfem. Różne klasyfikacje morfemów. Morfem a formant słowotwórczy. Analiza morfemowa, fleksyjna i słowotwórcza wyrazu.	1 godz.																		

Podstawowe pojęcia słowotwórcze. Wyraz motywowany (derywat). Derywaty proste i złożone, właściwe i asocjacyjne. Podstawa słowotwórcza i sposoby jej wyrażania. Podstawa związana.	1 godz.
Człony derywatu: temat słowotwórczy i formant słowotwórczy. Rodzaje tematu, dezintegracja tematu, alternacje morfologiczne w temacie słowotwórczym jakościowe i ilościowe. Formanty afiksalne, paradygmatyczne, alternacyjne i prozodyczne. Morfem a formant słowotwórczy.	2 godz.
Rodzaje derywacji. Charakterystyka derywacji prostych: prefiksальной, sufiksальной, interfiksальной, postfiksальной, paradygmatycznej, alternacyjnej, dezintegralnej, prozodycznej. Derywacje złożone.	2 godz.
Klasyfikacja konstrukcji słowotwórczych ze względu na funkcje formantów. Derywaty transpozycyjne, modyfikacyjne i mutacyjne. Wartość kategorialna, kategoria słowotwórcza, typ słowotwórczy.	2 godz.
Charakterystyka kategorii rzeczownika. Rzeczowniki prefiksalne i pochodne od wyrażen syntaktycznych. Złożenia i zrosty.	2 godz.
Kategorie słowotwórcze przymiotników i przysłówków.	2 godz.
Czasowniki dewerbalne i odimienne.	2 godz.
Kategorie gramatyczne i morfologiczne oraz typologia kategorii morfologicznych - sposoby wyrażania kategorii.	2 godz.
Podział wyrazów na temat fleksyjny i końcówkę. Paradygmat – wzorzec odmiany.	2 godz.
Zasób kategorii imiennych j. polskiego - przypadek, liczba, rodzaj oraz ich wykładniki w różnych częściach mowy.	2 godz.
Funkcje składniowe oraz klasyfikacje semantyczne i formalne imiennych części mowy – rzeczowników, przymiotników, liczebników i zaimków.	2 godz.
Przegląd końcówek paradygmatu rzeczownikowego, przymiotnikowego, liczebnikowego i zaimkowego.	1 godz.
Razem:	30 godzin

rozkład tematów konwersatoriów	ilość godzin
Przedmiot badań fonetyki, metody badań . Budowa i funkcje narządów mowy człowieka.	2 godz.
Metody zapisu głosek, alfabet fonetyczny. Różne propozycje zapisu dźwięków mowy w zależności od realizacji samogłosek nosowych. Ćwiczenia praktyczne.	2 godz.
Spółgłoski w języku polskim i ich charakterystyka artykulacyjna. Spółgłoski właściwe, sonorne i przejściowe.	2 godz.
Opis samogłosek języka polskiego i różne kryteria ich klasyfikacji. Cechy artykulacyjne samogłosek. Samogłoski niezgłoskotwórcze.	2 godz.
Samogłoski nosowe i ich kontekstowe realizacje. Warianty kombinatoryczne.	2 godz.
Mechanizm upodobnień w świetle faz artykulacji głoski. Klasyfikacje upodobnień w świetle różnych kryteriów.	2 godz.
Upodobnienia pod względem dźwięczności – ćwiczenia praktyczne.	2 godz.

Upodobnienia pod względem miejsca artykulacji.	2 godz.
Upodobnienia z uwagi na sposób zbliżenia narządów mowy.	2 godz.
Upodobnienia pod względem miejsca i sposobu artykulacji. Redukcje grup spółgłoskowych.	2 godz.
Różnice regionalne w wymowie połączeń międzywyrazowych – wymowa udźwięczniająca i ubezdźwięczniająca.	2 godz.
Zasady akcentowania w języku polskim, zestroje akcentowe, akcent wyrazowy i zdaniowy.	2 godz.
Podstawowe pojęcia słowotwórstwa: podstawa słowotwórcza, derywat, temat słowotwórczy, formant. Analiza praktyczna z uwzględnieniem różnych typów podstaw słowotwórczych.	2 godz.
Wymiany funkcjonalne głosek w tematach słowotwórczych. Budowa, typologia i funkcje formantów słowotwórczych. Klasyfikacja derywatów ze względu na funkcje formantów.	2 godz.
Kolokwium z wiedzy praktycznej z zakresu fonetyki	2 godz.
semestr 1razem:	30 godzin
Słowotwórstwo rzeczownika. Kategorie słowotwórcze rzeczowników i formanty je obsługujące.	2 godz.
Derywaty rzeczownikowe mutacyjne. Ćwiczenia praktyczne.	2 godz.
Derywaty rzeczownikowe modyfikacyjne – analiza przykładów.	2 godz.
Derywaty rzeczownikowe transpozycyjne - ćwiczenia praktyczne.	2 godz.
Budowa formalna i struktura semantyczna rzeczowników pochodnych od wyrażen przyimkowych. Rzeczowniki złożone. Złożenia właściwe, jednostronne i quasi-złożenia.	2 godz.
Słowotwórstwo przymiotnika – przymiotniki odrzeczownikowe, odczasownikowe i odprzymiotnikowe – ćwiczenia praktyczne.	2 godz.
Słowotwórstwo czasownika – czasowniki pochodne odimienne i adwerbalne .	2 godz.
Kolokwium z zakresu słowotwórstwa	1 godz.
Klasyfikacja morfemów. Pojęcie kategorii gramatycznej, morfologicznej, typologia kategorii morfologicznej. Sposoby wyrażania kategorii (fleksja, aglutynacja, formy analityczne, alternacja). Temat fleksyjny i jego warianty. Końcówka fleksyjna – końcówki równoległe i oboczne. Analiza pojęć na przykładach.	2 godz.
Przegląd kategorii morfologicznych języka polskiego. Kategoria przypadku. . Podział rzeczowników na deklinacje w ujęciu tradycyjnym i współczesnym. Czynniki wpływające na rozkład końcówek w deklinacjach.	2 godz.
Kategoria liczby i jej wykładniki w różnych częściach mowy. Deklinacja rzeczowników męskich.	2 godz.
Kategoria rodzaju gramatycznego – wykładniki dla różnych części mowy. Przegląd końcówek w deklinacji nijakiej rzeczowników.	2 godz.
Końcówki w deklinacji rzeczowników żeńskich. Osobliwości w odmianie rzeczowników. Deklinacja mieszana rzeczowników.	2 godz.
Odmiana przymiotników, zaimków przymiotnych i liczebników porządkowych. Odmiana zaimków (formy mianownikowe, formy enklityczne, supletywizm w tematach, paradygmaty defektywne).	2 godz.
Odmiana liczebników głównych zbiorowych i partytywnych. Związki	2 godz.

	syntaktyczne różnych części mowy z liczebnikiem. Przysłówek.				
	Kolokwium z zakresu fleksji imiennej			1 godz.	
				30 godzin	
	łącznie konwersatoriów (semestr pierwszy i drugi)			60 godzin	
Metody dydaktyczne	<p>Wykład – wykład, wykład z dyskusją, wykład z prezentacją multimedialną</p> <p>Konwersatoria – analiza przykładów, analiza tekstów źródłowych połączona z rozwiązywaniem zadań, praca w grupach, dyskusja</p>				
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>Konwersatoria: Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (každorazowo podczas trwania zajęć); F2. Ocena zadanej pracy w grupach (przygotowanie prezentacji, przedstawienie wyników własnych badań itp.); Ocena podsumowująca: P1. Ocena z kolokwium na koniec semestru (obejmująca tematykę wszystkich zajęć)*; *Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p> <p>Wykład: Egzamin pisemny po semestrze drugim z zakresu wiedzy z fonetyki, fonologii i morfologii (słowotwórstwa i fleksji imiennych części mowy). W zależności od punktacji, uzyskanej podczas egzaminu: 50-60% punktów - ocena dostateczna; powyżej 60-70% - ocena + dostateczna; powyżej 70-80% - ocena dobra; p powyżej 80-90% - ocena +dobra; powyżej 90-100% - ocena bardzo dobra.</p>				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 IC3/21_W 01	Student/-ka nie zna terminologii z zakresu fonetyki, fonologii i słowotwórstwa i fleksji języka polskiego	Student/-ka zna w stopniu podstawowym terminologię z zakresu fonetyki, fonologii i słowotwórstwa i fleksji języka polskiego	Student/-ka zna w stopniu dobrym terminologię z zakresu fonetyki, fonologii i słowotwórstwa języka polskiego.	Student/-ka zna wyczerpująco i opisuje terminologię z zakresu fonetyki, fonologii i słowotwórstwa języka polskiego
	Efekt 2 IC3/21_W 02	Student/-ka nie rozróżnia metod analizy zjawisk fonetycznych, słowotwórczych i	Student/-ka rozróżnia metody analizy zjawisk fonetycznych, słowotwórczych	Student/-ka rozróżnia metody analizy zjawisk fonetycznych,	Student/-ka wyczerpująco metody analizy zjawisk

		fleksyjnych w języku	ch i fleksyjnych w języku w zakresie podstawowym	słowotwórczych i fleksyjnych w języku w zakresie dobrym	fonetycznych, słowotwórczych i fleksyjnych w języku i daje przykłady
	Efekt 3 IC3/21_U0 1	Student/-ka nie rozwiązuje praktycznych zadań z zakresu fonetyki, słowotwórstwa i fleksji imiennej języka polskiego	Student/-ka rozwiązuje ponad połowę praktycznych zadań z zakresu fonetyki, słowotwórstwa i fleksji imiennej języka polskiego	Student/-ka rozwiązuje 70% praktycznych zadań z zakresu fonetyki, słowotwórstwa i fleksji imiennej języka polskiego	Student/-ka rozwiązuje ponad 90% praktycznych zadań z zakresu fonetyki, słowotwórstwa i fleksji imiennej języka polskiego
	Efekt 4 IC3/21_K0 1	Student/-ka nie dyskutuje podczas zajęć dydaktycznych	Student/-ka dyskutuje co najmniej na pięciu spotkaniach dydaktycznych stosując się do zasad poprawnej wymowy	Student/-ka dyskutuje co najmniej na siedmiu spotkaniach dydaktycznych stosując się do zasad poprawnej wymowy	Student/-ka dyskutuje co najmniej na dziesięciu spotkaniach dydaktycznych stosując się do zasad poprawnej wymowy
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność			Liczba godzin/nakład pracy studenta	
	wykład			15 (sem.1) +15 (sem.2) = 30 godzin	
	konwersatoria			30 (sem.1) +30 (sem.2) = 60 godzin	
	przygotowanie do konwersatoriów			15 (sem.1) +15 (sem.2) = 30 godzin	
	udział w konsultacjach			5 godz..	
	przygotowanie do zaliczeniowego kolokwium			15 (sem.1) +15(sem.2) = 30 godzin	
	przygotowanie do egzaminu			25 godz.	
	SUMA GODZIN			180 godz.	
LICZBA PUNKTÓW ECTS			3+4=7 ECTS		
Język wykładowy	Język polski				
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się				

Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>a) fonetyka: B. Wierzchowska, <i>Wymowa polska</i>, Warszawa 1965. J. Strutyński, <i>Gramatyka polska, cz. 1. Wprowadzenie. Fonetyka . Fonologia</i>, Kraków 1995</p> <p>b) słowotwórstwo: R. Grzegorzczkova, <i>Zarys słowotwórstwa polskiego</i>, Warszawa 1979</p> <p>c) fleksja: M. Bańko, <i>Wykłady z polskiej fleksji</i>, Warszawa 2002 Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorzczkova, R. Laskowski, H. Wróbel, Warszawa 1998. J. Strutyński, <i>Zarys gramatyki polskiej. Cz. 2: Morfologia</i>, Kraków 1994 A. Nagórko, <i>Zarys gramatyki polskiej</i>, Warszawa 1996.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>a) fonetyka: B. Wierzchowska, <i>Fonetyka i fonologia języka polskiego</i>, Warszawa 1980. D. Ostaszewska, J. Tambor, <i>Podstawowe wiadomości z fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego</i>, Katowice 1990. M. Dłuska, <i>Fonetyka polska. Artykulacje głosek polskich</i>, Kraków 1983. M. Wiśniewski, <i>Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego</i>, Toruń 1997. <i>Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami stylistycznymi</i>, W. Doroszewski, B. Wieczorkiewicz (red.), Warszawa 1961. M. Madejowa, <i>Zasady współczesnej wymowy polskiej (w zakresie samogłosek nosowych i grup spółgłoskowych) oraz ich przydatność w praktyce szkolnej</i>, „Język Polski” 1992, z. 2-3. <i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia</i>, (red.) H. Wróbel, Kraków 1995. B. Dunaj, <i>Zasady poprawnej wymowy polskiej</i>, „Język Polski” LXXXVI, 2006, z.3, s. 161-172. Dunaj B., <i>Zagadnienia poprawności językowej. 1. Wymowa samogłosek nosowych</i>, „Język Polski” LXXXIII, 2003, z. 2.</p> <p>b) słowotwórstwo: K. Waszakowa, <i>Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki z formantami paradygmatycznymi</i>, Warszawa 1993. K. Waszakowa, <i>Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksalne obce</i>, Warszawa 1994. J. Puzynina, <i>Próba klasyfikacji formantów słowotwórczych języka polskiego</i>, „Język Polski” 1978, z. 2, s. 98-106.</p> <p>c) fleksja: W. Doroszewski, <i>Podstawy gramatyki polskiej</i>, Warszawa 1963; Encyklopedia kultury polskiej XX w., t. 2 <i>Współczesny język polski</i>, Warszawa 1996; J. Strutyński, <i>Podstawy morfonologii polskiej</i>, Kraków 1991; H. Wróbel, <i>Gramatyka języka polskiego</i>, Kraków 2001</p>
------------	---

IC3/21 GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA POLSKIEGO (SEMESTR III, WYKŁAD I KONWERSATORIUM)

rok akademicki 2013/2014

(1) Nazwa przedmiotu	Gramatyka opisowa języka polskiego		
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny IFP, Zakład Języka Polskiego		
(3) Kod przedmiotu	IC3/21		
(4) Studia			
Kierunek studiów		Poziom kształcenia	Forma studiów
filologia polska		studia pierwszego stopnia	studia stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy językoznawczy		
(6) Rok i semestr studiów	II rok studiów; semestr 3		
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr M. Krauz		
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Wykład: dr U. Gajewska, dr M. Krauz, dr W. Kochmańska, Konwersatoria: dr U. Gajewska, dr J. Litwin, dr M. Krauz, dr W. Kochmańska, dr R. Słabczyński		
(9) Cele zajęć z przedmiotu			
C1. Student/-ka zostanie zapoznany z terminologią dotyczącą dziedzin obejmujących kolejne systemy języka polskiego: fleksja werbalna i składnia; C2. Student/-ka pozna potrzebę dbania o precyzyjne, poprawne i logiczne językowe wyrażanie myśli i poglądów			
(10) Wymagania wstępne	Student/-ka zdobyła wiedzę, umiejętności i kompetencje w posługiwaniu się językiem polskim zgodne z wymogami minimum programowego dla gimnazjum i szkoły średniej, ma pogłębioną wiedzę z fonetyki, fonologii, morfologii, fleksji imiennej		

<p>(11) Efekty kształcenia</p>	<p>Wiedza:</p> <p>IC3/21_W01 Student/-ka definiuje, podstawowe pojęcia z zakresu fleksji werbalnej i składni języka polskiego</p> <p>IC3/21_W02 Student/-ka opisuje budowę różnych form czasownikowych i zasady budowy wypowiedzeń pojedynczych i złożonych w różnych typach tekstów</p> <p>Umiejętności:</p> <p>IC3/21_U01 Student/-ka potrafi precyzyjnie wyrażać swoje myśli ustnie i pisemnie</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>IC3/21_K01 Student/-ka rozumie konieczność poszerzania swoich kompetencji językowych</p>
<p>(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin i sposób ich realizacji</p>	
<p>Wykład 30 godz. Konwersatorium 30 godz.</p>	
<p>(13) Treści programowe</p>	
<p>A. Problematyka wykładu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kategorie werbalne - osoba, czas, tryb, aspekt, strona, ich semantyka, wykładniki, funkcje; 2. Czasownik - klasyfikacje i funkcje, podział czasowników na koniugacje, tematy czasownika i sposoby ich wyodrębniania; 3. Formy czasownika oparte na poszczególnych tematach; 4. Wtórne tematy imienne i ich funkcje; formy syntetyczne i analityczne; 5. Formy bezosobowe, imiesłowy i bezokolicznik - budowa i funkcje; 6. Kategorie prymarnie imienne czasowników - wykładniki i funkcje; 7. Funkcje kategorii fleksyjnych w tworzeniu syntaktycznych grup wyrazowych. 8. Wprowadzenie podstawowych pojęć - wypowiedzenie, zdanie, zdanie składowe, oznajmienie, zawiadomienie, równoważnik; 9. Grupa syntaktyczna, składnik, typy składników; dodatkowe wyznaczniki i ich funkcje; 10. Konotacja i akomodacja – związki rządu, zgody i przynależności; 11. Schematy zdaniowe; 12. Podstawowe człony syntaktyczne – orzeczenie i podmiot; związek główny bezpodmiotowy i bezorzeczeniowy; 13. związki poboczne – przydawka, dopełnienie i okolicznik oraz ich klasyfikacje; wypowiedzenia złożone; 14. relacje zachodzące między wypowiedzeniami składowymi oraz wykładniki formalne tych relacji; 15. typy wypowiedzeń współrzędnie złożonych; 16. typy wypowiedzeń podrzędnie złożonych – podmiotowe, orzecznikowe, przydawkowe, dopełnieniowe oraz okolicznikowe; 17. zdania podrzędne prozencjonalne i profrazowe; 18. wypowiedzenia wielokrotnie złożone; 	

19. wypowiedzenia o przerwany toku oraz eliptyczne;
20. struktura semantyczna wypowiedzenia – referencja i modalność;
21. struktura tematyczno-rematyczna wypowiedzenia, struktura linearna wypowiedzenia; cechy składniowe tekstów mówionych.

B. Ćwiczenia audytoryjne:

1. Pojęcie kategorii gramatycznej i morfologicznej. Charakterystyka kategorii werbalnych: czas, tryb, osoba, liczba, strona, aspekt – 2 godz..
2. Czasownik. Kategorie werbalne. Podział na 3 4 koniugacje. Wydzielanie tematów fleksyjnych: temat czasu teraźniejszego i przeszłego. Formy syntetyczne i analityczne – 2 godz.
3. Budowa form czasownikowych: czas teraźniejszy, przeszły i przyszły. Formy trybu oznajmującego, przypuszczającego, rozkazującego – 2 godz..
4. Tworzenie form imiesłowów przymiotnikowych i przysłówkowych. Formy nieosobowe czasownika – 2 godz.
5. Formy oparte na temacie czasu teraźniejszego i przeszłego – 1 godz. Kolokwium pisemne – 1 godz..
6. Podstawowe terminy składniowe. Podział wypowiedzeń. Pojęcie składnika. Podział wypowiedzenia na składniki – 2 godz..
7. Stosunki między składnikami w zdaniu. Wydzielanie związków składniowych zgody, rzędu i przynależności. Dodatkowe wyznaczniki w zdaniu – 2 godz..
8. Analiza części zdania pojedynczego. Podmiot i sposoby jego wyrażania. Rodzaje orzeczenia - 4 godz.
9. Dopełnienie bliższe i dalsze. Klasyfikacja formalna przydawek. Rodzaje okoliczników – 2 godz..
10. Wypowiedzenie złożone. Syntaktyczny stosunek współrzędności i podrzędności – 2 godz..
11. Rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych. Wskaźniki zespolenia – 6 godz.
12. Powtórzenie wiadomości ze składni – 1 godz.. Test zaliczeniowy – 1 godz.

<p>(14) Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład – wykład, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną</p> <p>Konwersatorium – analiza przykładów, analiza tekstów źródłowych połączona z rozwiązywaniem zadań, praca w grupach, dyskusja</p>
<p>(15) Sposób(y) i forma(y)</p>	<p>Wykład – egzamin po 3 sem., egzamin pisemny z pytaniami otwartymi i rozwiązywaniem podanych przykładów</p> <p>Konwersatorium – zaliczenie z oceną, kolokwia pisemne i ustne</p>

zaliczenia					
(16) Metody oceny, sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 IC3/21_W 01	Student/-ka nie zna terminologii z zakresu fleksji werbalnej i składni zdania pojedynczego i złożonego	Student/-ka zna w stopniu podstawowy m terminologię z zakresu werbalnej i składni zdania pojedynczego i złożonego	Student/-ka zna w stopniu dobrym terminologię z zakresu werbalnej i składni zdania pojedynczego i złożonego	Student/-ka zna wyczerpująco i opisuje terminologię z zakresu werbalnej i składni zdania pojedynczego i złożonego
	Efekt 2 IC3/21_W 02	Student/-ka nie zna budowy form czasownikow ych i nie rozdźnia metod analizy wypowiedźen	Student/-ka zna budowę form czasownikow ych i rozdźnia metody analizy wypowiedźen pojedynczych i złożonych w zakresie podstawowy m	Student/-ka zna budowę form czasownikow ych i rozdźnia metody analizy wypowiedźen pojedynczych złożonych w zakresie dobrym	Student/-ka zna bardzo dobrze budowę form czasownikow ych, rozdźnia metody analizy wypowiedźen i ilustruje omawiane zjawiska właściwymi przykładami
	Efekt 3 IC3/21_U0 1	Student/-ka nie konstruuje poprawnych i logicznych wypowiedzi	Student/-ka konstruuje poprawne i logiczne, ale o prostej strukturze wypowiedzen ia	Student/-ka sprawnie konstruuje poprawne i logiczne wypowiedzenia	Student/-ka sprawnie konstruuje poprawne i logiczne wypowiedzeni a o zróżnicowanej strukturze
	Efekt 4 IC3/21_K0 1	Student/-ka nie troszczy się o poszerzenie swoich kompetencji	Student/-ka okazjonalnie troszczy się o poszerzenie swoich kompetencji	Student/-ka troszczy się o poszerzenie swoich kompetencji językowych	Student/-ka systematyczni e troszczy się o poszerzenie swoich kompetencji

	językowych	językowych	językowych
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	2+2=4 ECTS, ok. 100 godzin pracy studenta (w tym: uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych – 60 godz. , przygotowanie się do zajęć – 20 godz.; samodzielne przygotowanie się do egzaminu – 20 godz.)		
(18) Język wykładowy	Język polski		
(19) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>FLEKSJA M. Bańko, <i>Wykłady z polskiej fleksji</i>, Warszawa 2002. <i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia</i>, red. R. Grzegorzczkowska, R. Laskowski, H. Wróbel, Warszawa 1998. J. Strutyński, <i>Zarys gramatyki polskiej. Cz. 2: Morfologia</i>, Kraków 1994</p> <p>SKŁADNIA R. Grzegorzczkowska, <i>Wykłady z polskiej składni</i>, Warszawa 1996. J. Labocha, <i>Gramatyka polska, cz. 3: Składnia</i>, Kraków 1995.</p> <p>A. Nagórko, <i>Zarys gramatyki polskiej</i>, Warszawa 1996.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>SKŁADNIA <i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Składnia</i>, red. Z. Topolińska, Warszawa 1998. W. Doroszewski, <i>Podstawy gramatyki polskiej</i>, Warszawa 1963.</p> <p>S. Jodłowski, <i>Podstawy polskiej składni</i>, Warszawa 1976.</p> <p>Z. Klemensiewicz, <i>Zarys składni polskiej</i>, Warszawa. M. Ruszkowski, <i>Analiza składniowa wypowiedzeń. Zbiór ćwiczeń</i>, Kielce 1999. Z. Saloni, M. Świdziński, <i>Składnia współczesnego języka polskiego</i>, Warszawa 1985.</p>		

IC3/22 STYLISTYKA PRAKTYCZNA

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Stylistyka praktyczna	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	IC3/22	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Pierwszego stopnia	stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy językoznawczy	
Rok i semestr studiów	Rok drugi /semestr czwarty	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr M. Krauz/dr hab. prof. UR G. Filip	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Pracownicy ZRiPK, ewentualnie	
Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Student/-ka zdobędzie wiedzę i praktyczne umiejętności potrzebne do wyznaczenia odmian stylowych współczesnej polszczyzny oraz stylów literackich		
C2. Student/-ka zdobędzie praktyczną umiejętność tworzenia różnych form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych		
C3. Student/-ka będzie doskonalić kompetencje nadawcze dzięki redagowaniu różnego typu tekstów		
Wymagania wstępne	Student/-ka zdobył wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie: - znajomości stylów literackich zgodne z wymogami minimum programowego dla gimnazjum i szkoły średniej - znajomości stylów wybranych epok literackich na poziomie akademickim (zgodnie z planem studiów stacjonarnych 1 st. dla I (sem. 1i 2) i II roku (sem. 3)	

Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>IC3/22_W01 – Student/-ka rozpoznaje odmiany stylowe współczesnej polszczyzny oraz style literackie</p> <p>IC3/22_W02 – Student/-ka rozróżnia cechy form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych</p> <p>Umiejętności:</p> <p>IC3/22_U01 – Student/-ka analizuje związki stylowo gatunkowe i ich wpływ na organizację tekstu</p> <p>IC3/22_U02 - Student/-ka potrafi samodzielnie konstruować gatunki tekstu w odpowiedniej odmianie stylowej</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>IC3/22_K01 - student/ka jest zorientowany/a na pogłębianie wiedzy zdobytej na zajęciach z ćwiczeń</p>	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
Ćwiczenia warsztatowe – 15 godzin		
Treści programowe		
treści merytoryczne	liczba godzin	
Przedmiot i zakres badań stylistyki: stylistyka literacka i językoznawcza. Stylistyka funkcjonalna, pragmatyczna i kognitywna	1 godz.	
Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny. Odmiany języka: mówiona i pisana	1 godz.	
Styl potoczny centrum stylowym współczesnej polszczyzny. Zmiany statusu języka potocznego po 1989 r.	1 godz.	
Styl urzędowy i jego podstawowe cechy: dyrektywność, urzędowy charakter wypowiedzi, dążenie do precyzji, standaryzacja tekstów.	1 godz.	
Pisma użytkowe w uczelni: podanie, życiorys, curriculum vitae – odmiany. list motywacyjny – ćwiczenia redakcyjne dla wybranego typu gatunku.	1 godz.	
Styl publicystyczny i jego wykładniki. Język i styl podstawowych gatunków dziennikarskich: gatunki informacyjne i publicystyczne. Tytuł prasowy – sposoby formułowania i funkcje.	1 godz.	
Analiza i redagowanie wybranych gatunków – np. notatka prasowa, recenzja publicystyczna, felieton, reportaż, list do redakcji.	1 godz.	
Odmiany stylu naukowego ze względu na typ odbiorcy:	1 godz.	

teoretycznonaukowa, dydaktycznonaukowa, popularnonaukowa, praktyczno naukowa. Terminologia i inne wykładniki stylu naukowego.						
Komunikacja w Internecie. Cechy komunikatorów internetowych (rozmowy na Gadu-Gadu, dzienniki internetowe, fora dyskusyjne)		1 godz.				
Język reklam w prasie, radiu i telewizji.		1 godz.				
Cechy stylu religijnego. Styl tekstów Jana Pawła II (utwory artystyczne i homilie)		1 godz.				
Stylizacja deformująca na przykładzie stylu groteskowego		1 godz.				
Sprawdzian efektów – kolokwium ustne i/lub pisemne		3 godz.				
		Razem		15 godz.		
Metody dydaktyczne		metoda referatowa, prezentacja, metoda zajęć praktycznych, stylistyczna analiza tekstu,				
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia		<p>Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć); F2. Ocena zadanej pracy w grupach (przygotowanie prezentacji, przedstawienie wyników własnych badań itp.);</p> <p>Ocena podsumowująca: P1. Ocena z kolokwium (o formie: ustnej lub pisemnej decyduje prowadzący)na koniec semestru (obejmująca tematykę wszystkich zajęć)*;</p> <p>*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p>				
Metody i kryteria oceny			Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
		Efekt 1 IC3/22_W 01	Student/-ka nie rozpoznaje odmian stylowych współczesnej polszczyzny oraz stylów literackich	Student/-ka rozpoznaje trzy odmiany stylowe współczesnej polszczyzny oraz charakteryzuje trzy wybrane style literackie	Student/-ka rozpoznaje pięć odmian stylowe współczesnej polszczyzny oraz charakteryzuje pięć wybranych stylów literackich	Student/-ka rozpoznaje wszystkie omawiane na zajęciach odmiany stylowe współczesnej polszczyzny oraz wszystkie poznane style

					literackie
	Efekt 2 IC3/22_ W02	Student/-ka nie rozróżnia cech form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych	Student/-ka rozróżnia cechy trzech form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych	Student/-ka rozróżnia cechy pięciu form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych	Student/-ka rozróżnia cechy form gatunkowych wypowiedzi ustnych i pisanych analizowanych podczas ćwiczeń
	Efekt 3 IC3/22_U 01	Student/-ka nie rozpoznaje związków stylistycznych i ich wpływu na organizację tekstu	Student/-ka porządkuje związki między stylem a gatunkiem tekstu na wybranych przykładach trzech gatunków tekstu	Student/-ka porządkuje związki między stylem a gatunkiem tekstu na wybranych przykładach pięciu gatunków tekstu	Student/-ka porządkuje związki między stylem a gatunkiem tekstu na przykładach omawianych na zajęciach gatunkach tekstu
	Efekt 4 IC3/22_U 02	Student/-ka nie potrafi skonstruować gatunku tekstu	Student/-ka konstruuje podane trzy różne gatunki tekstu	Student/-ka konstruuje podane pięć wybranych gatunków tekstu	Student/-ka konstruuje pomawiane na zajęciach gatunku tekstu oraz potrafi wskazać dla nich kanoniczny wzorzec tekstu
	Efekt 5 IC3/22_K 01 -	student/ka nie aktywizuje się do pogłębiania wiedzy zdobytej na zajęciach z ćwiczeń	student/ka sporadycznie aktywizuje się do pogłębiania wiedzy zdobytej na zajęciach z ćwiczeń	Student/-ka często aktywizuje się do pogłębiania wiedzy zdobytej na zajęciach z ćwiczeń	Student/-ka zawsze aktywizuje się do pogłębiania wiedzy zdobytej na zajęciach z ćwiczeń
Całkowity nakład pracy	Aktywność			Liczba godzin/nakład	

studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS		pracy studenta
	ćwiczenia	15 godz.
	przygotowanie do ćwiczeń	4 godz.
	czas na przygotowanie referatu, prezentacji itp.	6 godz.
	udział w konsultacjach	2 -godz..
	przygotowanie do zaliczeniowego kolokwium	3-godz.
	SUMA GODZIN	30 godzin
LICZBA PUNKTÓW ECTS	1	
Język wykładowy	Język polski	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>S. Gajda , red., 1995, Przewodnik po stylistyce polskiej, Opole S. Bartmiński, red., 2001,Współczesny język polski, Lublin S. Gajda, red., 1996, Styl a tekst, Opole B. Witosz, red., 2001,Stylistyka a pragmatyka, Katowice T. Skubalanka, 1985, Historyczna stylistyka języka polskiego, Wrocław M. Ruszkowski, red., 2004, Wielojęzyczność w perspektywie stylistyki i poetyki, Kielce A. Wilkoń, 2000,Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny, wyd. II poprawione i uzupełnione, Katowice</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>H. Kurkowska, S. Skorupka, Stylistyka polska, dowolne wydanie; T. Skubalanka, 1995, O definicjach stylu, „Stylistyka” IV, T. Skubalanka, 1983, O rozwoju stylów językowych, „Stylistyka” II, M. Wojtak, 1994, Stylizacja jako narzędzie opisu utworów literackich, „Stylistyka” III, A. Wilkoń, 1984, Problemy stylizacji językowej w literaturze, „Przegląd Humanistyczny”, z. 3 J. Bralczyk, 1996, Język na sprzedaż, Warszawa J. Frasz, 1999, Dziennikarski warsztat wypowiedzi, Wrocław J. Maćkiewicz, 1999, Jak pisać teksty naukowe, Gdańsk E. Malinowska, 2001, Wypowiedzi administracyjne. Struktura i pragmatyka, Opole K. Ożóg, 2004, Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów</p>	

	T. Ampel, 1995, O stylu poezji i prozy. Funkcje, kategorie, struktury, Rzeszów E. Szkudlarek, 2000, Tekst wzorcowy podania i jego realizacje, [w:] Regulacyjna funkcja języka, pod red. K. Michalewskiego, Łódź A. Wilkoń, 2000, Styl groteskowy, [w:] tegoż, Dzieje języka artystycznego w Polsce, Kraków A. Wilkoń, 1984, Problemy stylizacji językowej w literaturze, „Przegląd Humanistyczny”, z. 3
Podpis koordynatora przedmiotu	---
Podpis kierownika jednostki	---

IC3/23 KULTURA JĘZYKA

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	KULTURA JĘZYKA	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny/ Instytut Filologii Polskiej	
Kod przedmiotu	IC3/23	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia pierwszego stopnia	Studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy językoznawczy	
Rok i semestr studiów	III rok/5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Grażyna Ewa Błachowicz	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Grażyna Ewa Błachowicz; dr Bożena Taras	
Cele zajęć z przedmiotu		
<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem. • Kształtowanie postawy wrażliwości językowej i etycznej w różnych zachowaniach komunikacyjnych. • Zapoznanie z regułami, które decydują o poprawnym użyciu języka. • Omówienie zagadnień poprawnościowych w zakresie różnych aspektów języka: poprawność gramatyczna, poprawność leksykalna, stylistyczna. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z aktualnymi zagadnieniami kultury języka w Polsce. 	
Wymagania wstępne	<p>Wiedza uzyskana na zajęciach językoznawczych - prowadzonych w dotychczasowym toku studiów, elementarna znajomość gramatyki opisowej języka polskiego. Umiejętność przekazywania swojej wiedzy, kultura osobista.</p>
Efekty kształcenia	<p><u>Wiedza:</u></p> <p>Studentka/student -</p> <p>IC3/23-W01 - definiuje podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka;</p> <p>IC3/23-W02 - zna reguły i zasady decydujące o poprawnym użyciu form językowych;</p> <p>IC3/2-W03 - rozpoznaje i nazywa błędy językowe, natury fonetycznej, słowotwórczej, fleksyjnej, składniowej, frazeologicznej i stylistycznej;</p> <p>IC3/23-W04 - stosuje poprawne konstrukcje językowe-adekwatne do sytuacji komunikacyjnej;</p> <p>IC3/23-W05 - ma wiedzę o instytucjach, publikacjach, zasobach związanych z językiem polskim, etyką i kulturą języka.</p> <p><u>Umiejętności:</u> studentka/student -</p> <p>IC3/23-U01 - redaguje teksty mówione i pisane zgodnie z wymogami poprawności językowej, staranności wypowiedzi, etyki;</p> <p>IC3/23-U02 - klasyfikuje błędy i uchybienia językowe;</p> <p>IC3/23-U03 - ocenia poprawność językową tekstu (fleksyjną, składniową, frazeologiczną i stylistyczną);</p> <p>IC/23-U04 - ma umiejętność korzystania i analizowania tekstów z zakresu kultury i poprawności językowej.</p> <p><u>Kompetencje społeczne:</u></p> <p>IC/23-K01 - troszczy się o kulturę języka ojczystego;</p> <p>IC/23-K02 - wdraża zdobytą wiedzę wypowiadając się na ćwiczeniach, konwersatoriach, zdając egzaminy (ustne i pisemne) w toku studiów; a także w życiu codziennym tworząc relacje z innymi użytkownikami języka.</p>

	IC/23- K03 - ma umiejętność pracy w zespole.
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Konwersatorium - 30 godzin	
Treści programowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie terminu kultura języka. Różne odmiany współczesnej polszczyzny. Pojęcie normy językowej i błędu językowego. Norma językowa a wewnętrzne zróżnicowanie języka ogólnego. Kryteria poprawności językowej.(2 godziny) 2. Zagadnienia poprawnościowe w zakresie deklinacji rzeczownika. Niektóre oboczne końcówki deklinacyjne. Regionalne i błędne formy rodzajowe.(2 godziny) 3. Odmiana nazw (miejscowych, nazwisk, firm) rodzimych i obcych.(2 godziny) 4. Deklinacja przymiotnika i zaimka. Regularne, nieregularne i opisowe stopniowanie przymiotników. Tendencja do form opisowych, ocena ich poprawności. Wątpliwości w zakresie form męskoosobowych.(2 godziny) 5. Odmiana liczebników. Trudności w odmianie liczebników złożonych, ułamkowych i zbiorowych. Tendencje do ograniczania odmiany liczebników.(2 godziny) 6. Koniugacja. Błędy w zakresie form czasu i trybu.(2 godziny) 7. Zagadnienia poprawnościowe w zakresie składni.(2 godziny) 8. Zagadnienia poprawności leksykalnej.(2 godziny) 9. Zagadnienia poprawności frazeologicznej.(2 godziny) 10. Elementy obce w słownictwie współczesnej polszczyzny, typy zapożyczeń. Ocena przydatności wyrazów obcych.(2 godziny) 11. Zagadnienia poprawności stylistycznej: stosowność doboru środków językowych do sytuacji użycia języka.(2 godziny) 12. Aktualne zagadnienia kultury języka w Polsce. Czynniki determinujące kształtowanie się wzorca językowego we współczesnej polszczyźnie.(2 godziny) 13. Język polskiej prasy, radia, telewizji. Język polityki i polityków. Język reklamy. (2 godziny) 14. Kształt językowy i poprawność tekstów użytkowych (podanie, życiorys, list motywacyjny, oświadczenie...).(2 godziny) 15. Formy i zwroty grzecznościowe w języku polskim.(2 godziny) 	

Metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja, praca w grupach, analiza i interpretacja tekstów.
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Zaliczenie: kolokwium, prezentacja – (opracowanie i analiza zebranych samodzielnie materiałów), aktywność na zajęciach.
Metody i kryteria oceny	<p>60 punktów- kolokwium końcowe</p> <p>25 punktów aktywność na zajęciach i prezentacja</p> <p>15 punktów brak nieobecności</p> <hr/> <p>0-49 punktów = ocena 2,0</p> <p>50-60 punktów = ocena 3,0</p> <p>61-70 punktów = ocena 3,5</p> <p>71-79 punktów = ocena 4,0</p> <p>80-89 punktów = ocena 4,5</p> <p>90-100 punktów = ocena 5,0</p>
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Ćwiczenia =30 godzin</p> <p>Przygotowanie do ćwiczeń = 15 godzin</p> <p>Czas na przygotowanie prezentacji = 8 godzin</p> <p>Przygotowanie do kolokwium = 8 godzin</p> <p>Udział w konsultacjach = 3 godziny</p> <p>SUMA GODZIN = 64</p> <p>LICZBA PUNKTÓW ECTS = 2</p>
Język wykładowy	Język polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się.
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>D. Buttler, H. Kurkowska, H. Satkiewicz, <i>Kultura języka polskiego</i>, t.1 i 2, Warszawa1986.</p> <p>B. Klebanowska, W. Kochoński, A Markowski, <i>O dobrej i</i></p>

	<p><i>złej polszczyźnie</i>, Warszawa 1990.</p> <p><i>Encyklopedia kultury polskiej XX wieku</i>, t.2, <i>Współczesny język polski</i>, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993.</p> <p>H. Jadacka , <i>Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo składnia</i>, Warszawa 2005.</p> <p>H. Kurkowska, <i>Polszczyzna ludzi myślących</i>, Warszawa 1991.</p> <p>M. Marcjanik, <i>Polska grzeczność językowa</i>, Kielce 1997.</p> <p>A. Markowski, <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i>, Warszawa 2005.</p> <p><i>Polszczyzna na co dzień</i>, red. M. Bańko, PWN, Warszawa 2006.</p> <p><i>Polszczyzna płata nam figle. Poradnik językowy dla każdego</i>, red. J. Podracki, Warszawa 1993</p> <p>W. Pisarek, <i>Słowa między ludźmi</i>, warszawa1985.</p> <p>S. Reczek, <i>Słowo się rzekło, czyli monolog o kulturze języka</i>, Rzeszów 1988.</p> <p>B. Walczak, <i>Między snobizmem i modą a potrzebami języka</i>, Poznań 1987.</p> <p>Wydawnictwa Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego</p> <p><i>Mały słownik wyrazów trudnych</i>, red. H. Wróbel, K. Kowalik, Warszawa 1993.</p> <p>W. Lubas, S. Urbańczyk, <i>Podręczny słownik poprawnej polszczyzny</i>, Warszawa 1995.</p> <p>M. Kucała ,<i>Mały słownik poprawnej polszczyzny</i>, Warszawa 1995.</p> <p>P. Źmigrodzki, <i>Mały słownik synonimów</i> ,Kraków – Warszawa 1997.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>E. Błachowicz <i>Plotka w świetle teorii aktów mowy i zasad etyki komunikacji międzyludzkiej</i>, Rzeszów 2010.</p> <p>M. Bugajski, <i>Język w komunikowaniu</i>, PWN Warszawa</p>
--	--

	2006. D. Buttler, <i>Polski dowcip językowy</i> , PWN Warszawa 2001. J. Puzynina, <i>Słowo-wartość-kultura</i> , Lublin 1977.
--	---

IC3/24 LEKSYKOLOGIA I LEKSYKOLOGRAFIA

rok akademicki 2013/2014

(1) Nazwa przedmiotu	Leksykologia i leksykografia	
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/Zakład Języka Polskiego	
(3) Kod przedmiotu	IC3/24	
(4) Studia		
	Kierunek studiów	Poziom kształcenia
	Filologia polska	I stopnia
		Forma studiów
		stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy językoznawczy	
(6) Rok i semestr studiów	drugi/semestr pierwszy	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg	
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Urszula Gajewska, dr Robert Słabczyński, dr Bożena Taras, mgr Stanisław Ożóg	
(9) Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Poznanie podstawowych relacji semantycznych między jednostkami leksykalnymi		
C2. Określenie funkcji relacji semantycznych między jednostkami leksykalnymi w komunikacji językowej		
C3. Zapoznanie się ze słownikami języka polskiego ogólnymi i szczegółowymi		
(10) Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu nauki o języku zdobyta na dotychczasowych poziomach kształcenia	

(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza: IC3/24_W01 - student/ka rozróżnia relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi; IC3/24_W02 - student/ka orientuje się w zasobach słowników języka polskiego ogólnych i szczegółowych</p> <p>Umiejętności: IC3/24_U01 – student/ka analizuje relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi IC3/24_U02 – student/ka wdraża słowniki języka polskiego ogólne i szczegółowe w proces osiągnięcia jak najlepszej sprawności komunikacyjnej</p> <p>Kompetencje społeczne: IC3/24_K01 – student/ka jest zorientowany(a) na pogłębianie wiedzy językowej niezbędnej w procesie udanej komunikacji.</p>				
	(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin				
ćwiczenia warsztatowe – 15 godz.					
(13) Treści programowe					
1) Zajęcia organizacyjne, podanie i omówienie tematyki zajęć – 1 godz. 2) Pojęcie jednostki leksykalnej. Treść i zakres jednostki leksykalnej. Znaczenie jednostki leksykalnej – 2 godz. 3) Podstawowe relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi (synonimia, hiponimia i antonimia, konwersja) – 4 godz. 4) Inne relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi (wieloznaczność leksemu, polisemia i homonimia, frazeologia) – 4 godz. 5) Słowniki języka polskiego ogólne i szczegółowe – 4 godz.					
(14) Metody dydaktyczne	rozwiązywanie zadań leksykalnych, analiza i interpretacja tekstów pod kątem wyszukiwania relacji semantycznych, elementy wykładu, praca w grupach				
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena aktywności studenta/ki na zajęciach. F2. Ocena z wykonywanych prac na zajęciach (rozwiązywanie różnych ćwiczeń leksykalnych)</p> <p>Ocena podsumowująca: P1. Ocena z pracy zaliczeniowej sprawdzającej stan wiedzy uzyskanej podczas zajęć.</p>				
(16) Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 (IC3/24 – W01)	Student/ka nie rozróżnia relacji semantycznych między jednostkami leksykalnymi.	Student/ka wybiórczo rozróżnia relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi.	Student/ka w większości przypadków rozróżnia relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi.	Student/ka we wszystkich przypadkach rozróżnia relacje semantyczne między jednostkami leksykalnymi.
	Efekt 2 (IC3/24	Student/ka nie orientuje się	Student/ka wybiórczo	Student/ka dobrze	Student/ka bardzo dobrze

	- W02)	w zasobach słowników ogólnych i szczegółowych.	orientuje się w zasobach słowników ogólnych i szczegółowych.	orientuje się w zasobach słowników ogólnych i szczegółowych.	orientuje się w zasobach słowników ogólnych i szczegółowych.
	Efekt 3 IC3/24_U01	Student/ka nie potrafi scharakteryzować poszczególnych relacji semantycznych pomiędzy jednostkami leksykalnymi.	Student/ka potrafi scharakteryzować tylko wybrane pojedyncze relacje semantyczne pomiędzy jednostkami leksykalnymi.	Student/ka potrafi scharakteryzować większość relacji semantycznych pomiędzy jednostkami leksykalnymi.	Student/ka potrafi scharakteryzować wszystkie relacje semantyczne pomiędzy jednostkami leksykalnymi.
	Efekt 4 IC3/24_U02	Student/ka nie potrafi korzystać ze słowników języka polskiego ogólnych i szczegółowych.	Student/ka w niskim stopniu korzysta ze słowników języka polskiego ogólnych i szczegółowych.	Student/ka w szerokim zakresie korzysta ze słowników języka polskiego ogólnych i szczegółowych.	Student/ka w pełnym zakresie korzysta ze słowników języka polskiego ogólnych i szczegółowych.
	Efekt 5 IC3/24_K01	Student/ka nie wykorzystuje wiedzy o relacjach semantycznych między jednostkami leksykalnymi w praktycznym użyciu języka.	Student/ka w niewielkim stopniu wykorzystuje wiedzę o relacjach semantycznych między jednostkami leksykalnymi w praktycznym użyciu języka.	Student/ka dobrze wykorzystuje wiedzę o relacjach semantycznych między jednostkami leksykalnymi w praktycznym użyciu języka.	Student/ka bardzo dobrze wykorzystuje wiedzę o relacjach semantycznych między jednostkami leksykalnymi w praktycznym użyciu języka.
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych	Aktywność			Liczba godzin/nakład pracy studenta	
	ćwiczenia			15 godz.	
	przygotowanie do ćwiczeń			8 godz.	
	konsultacje			2 godz.	
	SUMA GODZIN			25 godz.	

efektów w godzinach oraz punktach ECTS	LICZBA PUNKTÓW ECTS	1
(18) Język wykładowy	Język polski	
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	nie przewiduje się	
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J. Apresjan, <i>Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka</i>, Wrocław 1980. 2) S. Bąba, <i>Twardy orzech do zgryzienia, czyli o poprawności frazeologicznej</i>, Poznań 1996. 3) <i>Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, t. 2, Współczesny język polski</i>, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993. 4) M. Grochowski, <i>Zarys leksykologii i leksykografii</i>, Toruń 1982. 5) R. Grzegorzczkowska, <i>Wprowadzenie do semantyki językoznawczej</i>, Warszawa 1990. 6) S. Kania, J. Tokarski, <i>Zarys leksykologii i leksykografii polskiej</i>, Warszawa 1984. 7) W. Miodunka, <i>Podstawy leksykologii i leksykografii</i>, Warszawa 1989. 8) S. Urbańczyk, <i>Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność</i>, Kraków 1991. 9) P. Żmigrodzki, <i>Wprowadzenie do leksykografii</i>, Katowice 2003. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) W. Chlebda, <i>Szkice o skrzydlatych słowach</i>, Opole 2005. 2) E. Grodziński, <i>Wieloznaczność a homonimia</i>, „Poradnik Językowy”, 1972/10, s. 585-592. 3) E. Grodziński, <i>Językoznawcy i logicy o synonimach i synonimii</i>, Wrocław 1985. 4) A. Małocha-Krupa, <i>Słowa w lustrze. Pleonazm – semantyka – pragmatyka</i>, Wrocław 2003. 5) A. Markowski, <i>Antonimy przymiotnikowe we współczesnej polszczyźnie na tle innych typów przeciwstawień leksykalnych</i>, Wrocław 1986. 6) T. Piotrowski, <i>Zrozumieć leksykografię</i>, Warszawa 2004. 7) <i>Wokół słownika współczesnego języka polskiego</i>, red. W. Lubaś, F. Sowa, Kraków 1993. 	

IC3/25 LINGWISTYKA TEKSTU

rok akademicki 2013/2014

(1) Nazwa przedmiotu	Lingwistyka tekstu
----------------------	--------------------

(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej, Zakład Języka Polskiego							
(3) Kod przedmiotu	IC3/25							
(4) Studia								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kierunek studiów</th> <th>Poziom kształcenia</th> <th>Forma studiów</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Filologia polska</td> <td>Studia pierwszego stopnia</td> <td>Studia stacjonarne</td> </tr> </tbody> </table>			Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów	Filologia polska	Studia pierwszego stopnia	Studia stacjonarne
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów						
Filologia polska	Studia pierwszego stopnia	Studia stacjonarne						
(5) Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy, moduł przedmiotów językoznawczych							
(6) Rok i semestr studiów	III rok, semestr 6							
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Maria Krauz							
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr hab. prof. UR G. Filip, dr U. Gajewska, dr W. Kochmańska, dr M. Krauz oraz pracownicy ZJP							
(9) Cele zajęć z przedmiotu								
<p>C1. Student pozna podstawowe zagadnienia teoretyczne dotyczące tekstu, wypowiedzi i dyskurs. Zapoznaje się ze strukturą tekstu, uczy się analizować makro- i mikrostrukturę różnych typów tekstu, co stanowi punkt odniesienia do interpretacji i tworzenia tekstów.</p> <p>C2. Student szczegółowo pozna problematykę delimitacji tekstu, segmentacji tekstu w dialogu i monologu, analizę wykładników spójności. Omawiane są różne poziomy organizacji tekstu jako całościowo zorganizowanego znaku, jego funkcji, intencji oraz globalnej semantyki. Analizowane są teksty literackie, publicystyczne, naukowe i potoczne.</p>								
(10) Wymagania wstępne	Student/-ka ma wiedzę z gramatyki opisowej, stylistyki praktycznej, leksykologii i leksykografii, kultury języka							

(11) Efekty kształcenia	Wiedza:	
	IC3/25_W01 Student/-ka zna terminologię związaną z teorią tekstu, budową tekstu i funkcjami pełnionymi przez komunikaty pisemne i ustne.	
	IC3/25_W02 Identyfikuje środki spójności tekstu i ramę modalną tekstu.	
	Umiejętności:	
	IC3/25_U01 Potrafi krytycznie czytać i interpretować różne typy tekstu, należące do różnych odmian funkcjonalnych, np. literackie, naukowe, publicystyczne, użytkowe. Umie ocenić kompozycję tekstu jako całościowego komunikatu	
	IC3/25_U02 Analizuje wykładniki spójności, rozpoznaje i ocenia różne techniki tworzenia tekstu.	
	Kompetencje społeczne:	
	IC3/25_K01 Rozumie potrzebę poszerzania swoich kompetencji czytelniczych	
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
Ćwiczenia warsztatowe (konwersatorium) – 15 godz.		
(13) Treści programowe		
B. Ćwiczenia warsztatowe		
Treści merytoryczne		Liczba godzin
1. Główne kierunki badań nad tekstem. Tekstologia i jej działy. Lingwistyka tekstu a lingwistyka dyskursu.		1 godz.
2. Pojęcie tekstu, dyskursu, wypowiedzi. Tekst - całościowy komunikat. Ewolucja pojęcia tekst. Kryteria tekstowości.		2 godz.
3. Hipertekst jako „wielotekst” nielinearny. Analiza podstawowych struktur stosowanych w Internecie (przykłady struktur hierarchicznych, liniowych, sieciowych). Hipertekst literacki.		2 godz.
4. Tekst spójny. Kohezja i koherencja. Analiza środków więzy tekstowej ich ekonomii i redundancji. Struktura tematyczno-rematyczna zdania i tekstu.		3 godz.
5. Metatekst w tekście naukowym. Rola operatorów metatekstowych w różnych typach tekstu.		1 godz.
6. Status ontologiczny tytułu wobec tekstu. Struktura i funkcje tytułu w tekstach należących do różnych stylów i gatunków.		1 godz.

7. Delimitacja tekstu i jej wykładniki strukturalne i semantyczne w różnych gatunkach tekstu.	2 godz.				
8. Podział tekstu na akapity. Budowa akapitów.	2 godz.				
9. Tekst a gatunek, typy tekstów. Wzorce strukturalne gatunków.	1 godz.				
Suma godzin	15 godz.				
(14) Metody dydaktyczne	Dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne - praca z tekstem: tworzenie tekstów, odbiór, analiza i interpretacja				
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ćwiczenia warsztatowe – zaliczenie z oceną na podstawie ocen cząstkowych, aktywności na zajęciach, oceny umiejętności prezentacji tez, analizy przykładów, zrozumienia zadanego materiału				
(16) Metody i kryteria oceny	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5	
	Efekt 1 IC3/25_W0 1	Student/-ka nie zna terminologii związanej z teorią tekstu, budową tekstu i funkcjami pełnionymi przez komunikaty pisemne i ustne.	Student ma wiedzę pozwalającą na odróżnienie tekstu, dyskursu i wypowiedzi, potrafi nazwać funkcje tekstu	Student/-ka zna dobrze terminologię związaną z teorią tekstu, budową tekstu jako całościowego komunikatu i rozróżnia funkcje pełnione przez komunikaty pisemne i ustne.	Student/-ka zna bardzo dobrze terminologię związaną z teorią tekstu, budową tekstu jako całościowego komunikatu i rozróżnia funkcje pełnione przez komunikaty pisemne i ustne.
	Efekt 2 IC3/25_W0 2	Student/-ka nie wylicza wykładników spójności tekstu, nie rozróżnia ram tekstowych w różnych gatunkowo tekstach	Student /-ka identyfikuje środki spójności tekstu i ramę modalną tekstu naukowych	Student /-ka identyfikuje środki spójności tekstu i ramę modalną tekstów naukowych i publicystycznych	Student /-ka identyfikuje środki spójności tekstu (kohezję i koherencję) oraz ramę modalną tekstów naukowych, publicystycznych i literackich

	Efekt 3 IC3/25_U01	Student/-ka nie potrafi krytycznie czytać i interpretować tekstów, należących do różnych odmian funkcjonalnych gatunkowych	Potrafi krytycznie czytać i interpretować tekstu, należące do jednej odmiany funkcjonalnej, np. literackie, naukowe, publicystyczne lub użytkowe. Umie ocenić kompozycję tekstu jako całościowego komunikatu	Potrafi krytycznie czytać i interpretować tekstu, należące do dwu odmian funkcjonalnych, np. literackie, naukowe, publicystyczne lub użytkowe. Umie ocenić kompozycję tekstu jako całościowego komunikatu	Potrafi krytycznie czytać i interpretować teksty, należące do różnych odmian funkcjonalnych, np. literackie, naukowe, publicystyczne, użytkowe. Umie ocenić kompozycję tekstu jako całościowego komunikatu I
	Efekt 4 IC3/25_U02	Student/-ka nie umie wyszukiwać i analizować językowych środków spójności tekstu, nie rozpoznaje i nie potrafi ocenić różnych technik tworzenia tekstu	Student/-ka potrafi analizować w tekście podstawowe językowe środki więzi tekstowej i omówić jego granice	Student/-ka potrafi analizować w stopniu dobrym językowe środki więzi tekstowej i omówić jego granice i ocenić kompozycję wybranego tekstu	Student/-ka potrafi analizować i krytycznie oceniać językowe wykładniki spójności linearnej i semantycznej, umie ocenić kompozycję tekstu i granice w różnych gatunkowo tekstach.
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach	1 punkt ECTS = 30 godz. (ćwiczenia warsztatowe – 15 godz., przygotowanie do zajęć – 10 godz., zebranie przykładów - 5)				

ECTS	
(18) Język wykładowy	Język polski
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, <i>Tekstologia</i>, Warszawa 2009.</p> <p>J. Bartmiński, B. Boniecka (red), <i>Tekst. Problemy teoretyczne</i>, Lublin 1998.</p> <p>J. Bartmiński, B. Boniecka (red), <i>Tekst. Analizy i interpretacje</i>, Lublin 1998.</p> <p>B. Boniecka, <i>Lingwistyka tekstu - teoria i praktyka</i>, Lublin 1999.</p> <p>R. A. de Beaugrande, W. U. Dressler, <i>Wstęp do lingwistyki tekstu</i>, Warszawa 1990.</p> <p>T. Dobrzyńska, <i>Delimitacja tekstu pisanego</i>, Wrocław 1974.</p> <p>T. Dobrzyńska, <i>Tekst</i>, Warszawa 1993.</p> <p>A. Duszak, <i>Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa</i>, Warszawa 1998.</p> <p>A. Wilkoń, <i>Spójność i struktura tekstu</i>, Kraków 2002.</p> <p>U. Żydek-Bednarczuk, <i>Wprowadzenie do lingwistyki tekstu</i>, Katowice 2005.</p> <p><i>Tekstologia</i>, t. 4-5. Seria: <i>Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań</i>, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, Lublin 2004.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>J. Bartmiński (red.), <i>Współczesny język polski</i>, Lublin 2001.</p> <p>T. Dobrzyńska, <i>Delimitacja tekstu pisanego i mówionego</i>, w: <i>Tekst. Język. Poetyka. Zbiór studiów</i> pod red. M. R. Mayenowej, Wrocław 1978, s. 101-118.</p> <p>S. Gajda, M. Balowski (red), <i>Styl a tekst</i>, Opole 1996.</p> <p>Gajewska U., <i>Metatekstemy w języku nauk ścisłych</i>, Rzeszów 2004.</p> <p>A. Kałkowska, <i>O spójności tekstu</i>, „Język Polski” 1987, z. 3-5.</p> <p>M. Krauz, <i>Zdania inicjalne w języku polskim</i>, Rzeszów 1996.</p> <p>M. Krauz, <i>Relacja między tekstem a dyskursem w polskiej literaturze językoznawczej</i>, „Słowo. Studia Językoznawcze 1”, red. K. Ożóg, Rzeszów 2010.</p> <p>M. Krauz, S. Gajda (red.), <i>Współczesne analizy dyskursu. Kognitywna analiza dyskursu a inne metody badawcze</i>, Rzeszów 2005.</p> <p><i>Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy</i>, red. Z. Bilut-Homplewicz, W. Czachur, M. Smykała, Wrocław 2009.</p> <p>D. Ostaszewska, <i>Organizacja tekstu a sposób scalania informacji</i>, Katowice 1991.</p> <p><i>Tekst. Problemy teoretyczne</i>, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.</p> <p><i>Tekst. Analizy i interpretacje</i>, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.</p>

IC3/26 PODSTAWY JĘZYKOZNAWSTWA

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Podstawy językoznawstwa		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego		
Kod przedmiotu	IC3/26		
Studia			
Kierunek studiów		Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska		pierwszego stopnia	stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy językoznawczy		
Rok i semestr studiów	rok trzeci /semestr piąty		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Wioletta Kochmańska		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Wioletta Kochmańska oraz pracownicy Zakładu Języka Polskiego		
Cele zajęć z przedmiotu			
C1. Pojęcie języka jako systemu znaków służącego do porozumiewania się ludzi na tle innych systemów znakowych.			
C2. Zapoznanie z budową i funkcjami systemu językowego			
C3. Określenie wybranych problemów metodologicznych językoznawstwa (w tym np.: miejsce językoznawstwa wśród innych nauk, przegląd dyscyplin językoznawczych, językoznawstwo historyczne i typologiczne, problemy językoznawstwa kulturowego)			
Wymagania wstępne	Znajomość gramatyki opisowej i historycznej języka polskiego na poziomie studiów 1 stopnia (lata:1 – 2, sem. 1 – 4).		

Efekty kształcenia	Wiedza
	IC3/26_W01 Student/-ka identyfikuje znak językowy pośród innych znaków i wskazuje istotne cechy języka.
	IC3/26_W02 Student/-ka wymienia funkcję języka i wypowiedzi.
	IC3/26_W03 Student/-ka opisuje kierunki badań językoznawczych i specyficzne dlań metodologie
	Umiejętności
IC3/26_U01 Student/-ka wyprowadza wnioski o strukturze systemu językowego na podstawie realizacji systemu w postaci tekstu.	
Kompetencje społeczne	
IC3/26_K01 Student/-ka ma świadomość znaczenia języka w życiu społeczeństwa nim mówiącego.	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Wykład – 30 godzin	
Treści programowe	
rozkład tematów	ilość godzin
Językoznawstwo wśród innych nauk . Przegląd i charakterystyka dyscyplin językoznawczych. Językoznawstwo zewnętrzne i wewnętrzne, diachroniczne i synchroniczne.	2 godz.
Charakterystyka wybranych kierunków językoznawczych: strukturalizm, gramatyka transformacyjno generatywna, kognitywizm, językoznawstwo konfrontatywne, wybrane dziedziny językoznawstwa zewnętrznego, pragmatyka językowa.	2 godz.
Język wśród innych znaków. Natura znaku językowego i jego wartość w kulturze.	2 godz.
Definicja języka.	2 godz.

Odmiany języka i kryteria ich wydzielenia.	2 godz.
Mówiona i pisana odmiana języka.	2 godz.
System a użycie systemu, granice systemu językowego. Funkcje języka i wypowiedzi.	2 godz.
Systemy językowe i ich charakterystyka: fonologiczny, morfologiczny, składniowy, stylistyczny.	2 godz.
Jednostki języka, kategorie językowe.	2 godz.
Język narzędziem działania – akty mowy.	2 godz.
Język w kulturze: różne sposoby kategoryzacji świata, liczenia, kształtowania pojęć, kulturowe uwarunkowanie aktów mowy, uniwersalizm i relatywizm językowy. Językowy obraz świata.	2 godz.
Klasyfikacja języków świata – zróżnicowanie genetyczne, typologiczne, socjalne i terytorialne oraz geograficzne. Przegląd języków indoeuropejskich. Ewolucja języków.	4 godz.
Problemy językoznawstwa historycznego. Pojęcie zmiany językowej, źródła i przyczyny takich zmian. Metody badań diachronicznych. Pokrewieństwo językowe, problem prajęzyka.	2 godz.
Najnowsze zmiany w języku polskim.	2 godz.
Razem: 30 godzin	
Metody dydaktyczne	Wykład, wykład z prezentacją.
Sposób(y) i forma(y)	Ocena formatywna (bieżąca):

zaliczenia	nie dotyczy Ocena podsumowująca: Ocena z egzaminu (pisemnego bądź ustnego - decyduje prowadzący przedmiot).				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 IC3/26_W 01	Student/-ka nie identyfikuje znaku językowy w systemie znaków	Student/-ka wymienia typologię znaków z uwzględnieniem miejsca znaku językowego wśród innych znaków oraz wymienia przynajmniej cztery funkcje języka.	Student/-ka wymienia typologię znaków z uwzględnieniem miejsca znaku językowego wśród innych znaków oraz potrafi podać przykłady dla wszystkich typów znaku dostępne w literaturze przedmiotu oraz podawane na wykładzie. Student/-ka podaje sześć funkcji języka.	Student/-ka wymienia typologię znaków z uwzględnieniem miejsca znaku językowego wśród innych znaków oraz potrafi podać samodzielnie wyodrębnione przykłady dla wszystkich typów znaku. Rozumowo wymienia wszystkie znane funkcje języka.
	Efekt 2 IC3/26_W 02	Student/-ka nie wylicza poznanych na wykładzie funkcji języka i wypowiedzi.	Student/-ka wylicza ze zrozumieniem poznane na wykładzie przynajmniej dwie funkcje języka i wypowiedzi	Student/-ka wylicza ze zrozumieniem poznane na wykładzie przynajmniej trzy funkcje języka i wypowiedzi	Student/-ka wylicza ze zrozumieniem wszystkie poznane na wykładzie funkcje języka i wypowiedzi
	Efekt 3 IC3/26_W 03	Student/-ka nie wymienia współcześnie istniejących kierunków badań językoznawczych i specyficznych dlań metodologie	Student/-ka nazywa istniejące kierunki badań językoznawczych	Student/-ka opisuje istniejące kierunki badań językoznawczych	Student/-ka opisuje kierunki badań językoznawczych i specyficzne dlań metodologie
	Efekt 4 IC3/26_UO 1	Student/-ka nie wyprowadza wniosków o systemie językowym na	Student/-ka potrafi syntezować wnioski o systemie języka dzięki oglądowi	Student/-ka potrafi syntezować wnioski o systemie języka dzięki oglądowi	Student/-ka potrafi syntezować wnioski o systemie języka dzięki oglądowi

		podstawie oglądu szegółowej jego realizacji	tekstu (realizacji), dzięki czemu analizuje jeden wybrany analizuje jeden podsystem.	tekstu (realizacji), dzięki czemu analizuje dwa podsystemy.	tekstu (realizacji), dzięki czemu analizuje podsystemy: morfologiczny, składniowy, leksykalny.
	Efekt 5 IC3/26_K0 1	Student/-ka nie docenia znaczenia roli języka w życiu społeczeństw a	Student/-ka minimalizuje znaczenie roli języka w życiu społeczeństwa	Student/-ka w podstawowy m stopniu docenia znaczenie roli języka w życiu społeczeństwa	Student/-ka w pełni docenia znaczenie roli języka w życiu społeczeństwa
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność		Liczba godzin/nakład pracy studenta		
	wykład		30 godz.		
	lektura pozycji bibliografii		10 godz.		
	udział w konsultacjach		2 godz..		
	przygotowanie do egzaminu		18 godz.		
	SUMA GODZIN		60 godzin		
	LICZBA PUNKTÓW ECTS		2		
Język wykładowy	Język polski				
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się				
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Grzegorzyczkowa R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007; Lachur Cz., Zarys językoznawstwa ogólnego, Opole 2004; Łuczyński E., Maćkiewicz J., Językoznawstwo ogólne, wybrane zagadnienia, Gdańsk 2007;</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Grabias S., Język w zachowaniach społecznych, Lublin 1997 Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1970. Nęcki Z., Komunikowanie interpersonalne, Kraków 1992 Ożóg K., Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów 2004</p>				

	Bartmiński J. Język w kontekście kultury, [w:] , Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001, s. 13 – 22; Bajerowa I., Język ogólnopolski XX wieku, [w:] , Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001, s. 23 – 48;
--	--

IC3/27 GRAMATYKA HISTORYCZNA JĘZYKA POLSKIEGO
Z ELEMENTAMI HISTORII JĘZYKA (WYKŁAD
I KONWERSATORIUM)

rok akademicki 2013/2014

(sylabus obowiązuje także studentów, którzy rozpoczęli naukę w roku akademickim 2012/2013)

Nazwa przedmiotu	Gramatyka historyczna języka polskiego z elementami historii języka	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	IC3/27	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	pierwszego stopnia	stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy językoznawczy	
Rok i semestr studiów	drugi/semestr trzeci i czwarty	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Małgorzata Kułakowska	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Małgorzata Kułakowska dr Agnieszka Myszka dr Ewa Oronowicz-Kida	
Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Zdobyć podstawowych umiejętności w zakresie samodzielnej historycznojęzykowej analizy tekstów.		
C2. Przystwojenie podstawowych wiadomości z historii języka polskiego.		

<p>C3. Zdobyć umiejętności i wiedzy pozwalającej tłumaczyć współczesne zjawiska językowe w kontekście procesów historycznojęzykowych</p> <p>C4. Zdobyć wiedzy na temat związków między historią Polski a rozwojem języka polskiego (tylko wykład)</p>	
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>Zaliczenie z przedmiotu „Gramatyka opisowa języka polskiego – w zakresie z fonetyki i fleksji”.</p> <p>Student powinien znać i rozumieć zasady opisowej gramatyki języka polskiego – posiadać podstawową wiedzę z zakresu fonetyki, morfonologii, słowotwórstwa i fleksji. Powinien umieć określić cechy artykulacyjne głosek polskich, alternacje tematyczne, wskazać formanty słowotwórcze.</p>
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Wiedza:</p> <p>IC3/25_W01: student/ studentka charakteryzuje podstawowe zmiany językowe, które zachodziły w języku polskim oraz w fazie przedpolskiej [odniesienia: K1A_W02+++, K1A_W03+++, K1A_W04+++, K1A_W05++, K1A_W09++, K1A_W13+++, K1_AW14+++, K1A_W20++]</p> <p>IC3/25_W02: student/ studentka rozpoznaje wszystkie fazy rozwojowe polskiej grafii i ortografii (odniesienia: K1A_W04+++, K1A_W09++, K1A_W13+++, K1_AW14+++,)</p> <p>IC3/25_W03: student/ studentka opisuje główne tendencje rozwojowe języka polskiego od momentu powstania do czasów najnowszych (odniesienia: K1A_W02+++, K1A_W03, K1A_W04+++, K1A_W05+++, K1A_W09++, K1A_W13+++, K1_AW14+++, K1A_W20++)</p> <p>Umiejętności</p> <p>student/ studentka</p> <p>IC3/25_U01: samodzielnie analizuje formy wyrazowe w badanym tekście pod kątem procesów historycznojęzykowych, które doprowadziły do powstania tych form (odniesienia: K1A_U02+++, K1A_U05+++, K1A_U10; K1A_U11+++))</p> <p>IC3/25_U02: samodzielnie wskazuje przykłady form wyrazowych, w których doszło do zmian w wyniku rozwoju języka (odniesienia: K1A_U02+++, K1A_U05+++, K1A_U10+++, K1A_U11+++))</p> <p>IC3/25_U03: student/ studentka wskazuje podstawowe związki między historycznymi procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami w języku (K1A_U01++, K1A_U08++, K1A_U09++)</p>

	<p>Kompetencje społeczne</p> <p>student/ studentka:</p> <p>IC3/25_K01: ma świadomość miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich i indoeuropejskich (odniesienia: K1A_K01++, K1A_K09+++)</p>																									
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin i sposób ich realizacji																										
<p>1. Wykład: 45 godzin = 15 godzin (sem. zimowy) + 30 godzin (sem. letni)</p> <p>2. Konwersatorium: 45 godzin = 15 godzin (sem. zimowy) + 30 godzin (sem. letni)</p> <p>Zajęcia odbywają się w salach wykładowych UR</p>																										
Treści programowe																										
a) Wykład																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>LP</th> <th>Treści merytoryczne wykładu</th> <th>LICZBA GODZIN</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W 1.</td> <td>Rozpad wspólnoty praidoeuropejskiej. Rodziny języków indoeuropejskich.</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>W 2.</td> <td>Rozpad wspólnoty prasłowiańskiej. Podział na grupy wschodniosłowiańską, zachodniosłowiańską i południowo-słowiańską. Zróżnicowanie grupy zachodniosłowiańskiej.</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>W3.</td> <td>Od piktogramu do litery – podstawowe wiadomości o rozwoju pisma</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>W4.</td> <td>Periodyzacja dziejów języka polskiego i najdawniejsze zabytki języka polskiego</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>W5.</td> <td>Grafia zabytków języka polskiego. Rozwój polskiej ortografii</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>W6.</td> <td>Prawa rządzące prasłowiańskim systemem fonetycznym. Prasłowiański system wokaliczny.</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>W7.</td> <td>Ewolucja jerów. Zanik i wokalizacja jerów.</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>		LP	Treści merytoryczne wykładu	LICZBA GODZIN	W 1.	Rozpad wspólnoty praidoeuropejskiej. Rodziny języków indoeuropejskich.	1	W 2.	Rozpad wspólnoty prasłowiańskiej. Podział na grupy wschodniosłowiańską, zachodniosłowiańską i południowo-słowiańską. Zróżnicowanie grupy zachodniosłowiańskiej.	1	W3.	Od piktogramu do litery – podstawowe wiadomości o rozwoju pisma	2	W4.	Periodyzacja dziejów języka polskiego i najdawniejsze zabytki języka polskiego	2	W5.	Grafia zabytków języka polskiego. Rozwój polskiej ortografii	2	W6.	Prawa rządzące prasłowiańskim systemem fonetycznym. Prasłowiański system wokaliczny.	2	W7.	Ewolucja jerów. Zanik i wokalizacja jerów.	1
LP	Treści merytoryczne wykładu	LICZBA GODZIN																								
W 1.	Rozpad wspólnoty praidoeuropejskiej. Rodziny języków indoeuropejskich.	1																								
W 2.	Rozpad wspólnoty prasłowiańskiej. Podział na grupy wschodniosłowiańską, zachodniosłowiańską i południowo-słowiańską. Zróżnicowanie grupy zachodniosłowiańskiej.	1																								
W3.	Od piktogramu do litery – podstawowe wiadomości o rozwoju pisma	2																								
W4.	Periodyzacja dziejów języka polskiego i najdawniejsze zabytki języka polskiego	2																								
W5.	Grafia zabytków języka polskiego. Rozwój polskiej ortografii	2																								
W6.	Prawa rządzące prasłowiańskim systemem fonetycznym. Prasłowiański system wokaliczny.	2																								
W7.	Ewolucja jerów. Zanik i wokalizacja jerów.	1																								

W8.	Odchylenia od procesu rozwoju jerów: wyrównania analogiczne, rozwój jerów w sąsiedztwie „j”, inne zjawiska.	1
W9.	Skutki ewolucji jerów w języku polskim.	1
W10.	Przegłos lechicki i polski. Odstępstwa od przegłosu.	2
W11.	Rozwój samogłosek nosowych w języku polskim.	2
W12.	Rozwój grup tort , <i>tolt</i> , * <i>tert</i> , * <i>telt</i> oraz nagłosowych * <i>ort</i> , * <i>olt</i> w języku polskim.	1
W13.	Rozwój sonantów w języku polskim.	2
W14.	Źródła polskiego iloczasu.	2
W15.	System wokaliczny – powtórzenie. Główne tendencje rozwojowe w polskim systemie wokalicznym	2
W16.	Prasłowiański system konsonantyczny – wprowadzenie.	1
W17.	Psł. palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych.	2
W18.	Rozwój połączeń spółgłosek z jotą.	2
W19.	Polska palatalizacja spółgłosek przedniojęzykowych przed samogłoską lub jerem.	2
W20.	Rozwój <i>r</i> miękkiego. Palatalizacja spółgłosek wargowych; <i>l</i> epentetyczne.	2
W21.	Powstanie <i>f</i> i <i>f'</i> . Dyspalatalizacje, powstanie spółgłosek funkcjonalnie miękkich.	2
W22.	Rozwój polskiego systemu konsonantycznego - główne tendencje rozwojowe. Rozwój polskiego systemu fonetycznego – podsumowanie.	2
W23.	Prasłowiańskie deklinacje tematyczne – kryteria wyodrębniania.	1
W24.	Proces kształtowania się deklinacji rodzajowych w języku polskim. Zmiany doboru końcówek w odmianie rzeczowników.	2
W25.	Fleksyjne wyróżnianie rzeczowników męskożywotnych i męskoosobowych. Zmiany końcówek w obrębie przypadków, rodzajów, liczb, części mowy. Wyrównania w tematach fleksyjnych.	1

W26.	Osobliwości w odmianie rzeczowników – ślady liczby podwójnej, odmiana rzeczowników zbiorowych typu <i>bracia</i> .	1
W27.	Prasłowiańska podstawa rozwojowa polskiego systemu koniugacyjnego. Zmiany w obrębie form czasu teraźniejszego.	1
W28.	Podział na imiesłowy dawniej i dziś. Co stało się z stp. formami imiesłowów	1
W29.	Rozwój polskiego systemu fleksyjnego, główne tendencje rozwojowe	1
	Suma godzin	45

b) Ćwiczenia

LP	Treści merytoryczne ćwiczeń	liczba godzin
ĆA 1.	Zajęcia organizacyjne zasady zaliczania przedmiotu, literatura itp.	1
ĆA 2.	Język praindoeuropejski, rodziny języków indoeuropejskich, język prasłowiański. Drzewo genealogiczne języka polskiego. Alfabet łaciński.	1
ĆA 3.	Najstarsze zabytki języka polskiego, rozwój polskiej grafii – analiza tekstów, test sprawdzający	3
ĆA 4.	Prasłowiański system fonetyczny - prawo sylaby otwartej, korelacja miękkości, struktura sylaby psł.	2
ĆA 5.	Ewolucja jerów: wokalizacja i redukcja na gruncie polskim	2
ĆA 6.	Konsekwencje zaniku jerów w języku polskim	2
ĆA 7.	Rozwój jerów i jego konsekwencje. test	1
ĆA 8.	Przegłos i jego konsekwencje w języku polskim *e : o. *ě : a	2
ĆA 9.	Kolokwium podsumowujące semestr III (rozwój jerów, przegłos)	1
ĆA 10.	Rozwój samogłosek nosowych w dobie staropolskiej i średniopolskiej, test.	3
ĆA	Metateza psł. grup <i>or, ol, er el</i> w języku polskim – ćwiczenia ze słownikiem etymologicznym.	1

11.		
ĆA 12.	Źródła polskiego iloczasu – wzdłużenie zastępcze, kontrakcje i inne zjawiska.	2
ĆA 13.	Losy kontynuantów samogłosek długich w języku literackim i w gwarach – test (ĆA 12, 13)	2
ĆA 14.	Główne tendencje rozwojowe polskiego systemu wokalicznego. Powtórzenie materiału. Test sprawdzający	2
ĆA 15.	Przedpolski system konsonatyczny – ćwiczenia wprowadzające	1
ĆA 16.	Prasłowiańskie procesy palatalizacyjne	3
ĆA 17.	Procesy palatalizacyjne i dyspalatalizacyjne w języku polskim. Test (ĆA 16,17)	3
ĆA 18.	Rozwój grup spółgłoskowych: dysymilacje i uproszczenia	2
ĆA 19.	Główne tendencje rozwojowe polskiego systemu konsonantycznego – powtórzenie materiału.	1
ĆA 20.	Trójczłonowa struktura morfologiczna wyrazów – rola przyrostków tematycznych. Podział na deklinacje psł – ćwiczenia w rozpoznawaniu. Test.	2
ĆA 21.	Ewolucja systemu fleksyjnego: powstanie struktury dwuczłonowej Proces kształtowania się polskich deklinacji rodzajowych Zmieniające się kryteria doboru końcówek w odmianie rzeczowników. Analiza tekstów stp.	2
ĆA 22	Fleksyjne wyróżnianie rzeczowników męskożywotnych i męskoosobowych. Przenoszenie końcówek w obrębie przypadków, rodzajów, liczb, części mowy, Osobliwości w odmianie rzeczowników – ślady liczby podwójnej, odmiana rzeczowników zbiorowych typu <i>bracia</i> . Analiza tekstów stp. Test.	2
ĆA 23.	Prosta i złożona odmiana przymiotników. Relikty odmiany prostej. Test.	1
ĆA 24.	Prasłowiańska podstawa rozwojowa polskiego systemu koniugacyjnego. Zmiany w obrębie form czasu teraźniejszego. Test	2

	ĆA 25.	Jaki to imiesłów stp - kategoryzacja imiesłówów dawniej i dziś. Rozwój czasu przeszłego w języku polskim.	2											
	ĆA 26.	Kolokwium zaliczeniowe	1											
		Suma godzin	45											
Metody dydaktyczne	<p>metody dla wykładu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład • wykład z prezentacją multimedialną <p>metody dla konwersatoriów</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza i interpretacja tekstów źródłowych, • rekonstrukcja form psł. i pie wyrazów (rozwiązywanie zadań) • kształcenie na odległość – rozwiązywanie zadań prezentowanych na forum internetowym 													
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>a) zaliczenie wykładu</p> <p>w semestrze 3: oświadczenie studenta o udziale w wykładach i przyswojeniu wiadomości przekazywanych podczas wykładów</p> <p>w semestrze czwartym: egzamin</p> <p>forma mieszana egzamin pisemny z pytaniami otwartymi + egzamin ustny</p> <p>b) zaliczenie konwersatoriów ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych z testów sprawdzających przyswojenie wiedzy na poszczególnych etapach kształcenia, testu podsumowującego stan wiedzy na koniec semestru oraz oceny aktywności studenta podczas zajęć</p>													
Metody oceny, sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia	<table border="1"> <thead> <tr> <th>efekt kształcenia/ zajęcia / metody oceny</th> <th>Na ocenę niedostateczną</th> <th>Na ocenę dostateczną</th> <th>Na ocenę dobrą</th> <th>Na ocenę bardzo dobrą</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>IC3/25_ W01</td> <td>Student/ka nie potrafi</td> <td>Student/ka charakteryzuje</td> <td>Student/ka charakteryzuje</td> <td>Student/ka charakteryzuje</td> </tr> </tbody> </table>				efekt kształcenia/ zajęcia / metody oceny	Na ocenę niedostateczną	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	IC3/25_ W01	Student/ka nie potrafi	Student/ka charakteryzuje	Student/ka charakteryzuje	Student/ka charakteryzuje
efekt kształcenia/ zajęcia / metody oceny	Na ocenę niedostateczną	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą										
IC3/25_ W01	Student/ka nie potrafi	Student/ka charakteryzuje	Student/ka charakteryzuje	Student/ka charakteryzuje										

		scharakteryzować żadnej ze zmian językowych	e poprawnie tylko 2-3 zmiany językowe,	e poprawnie większość zmian językowych	e obszernie wszystkie zmiany językowe (dopuszczalne drobne błędy)
	IC3/25_W02	Student/ka nie potrafi rozpoznać w tekście żadnego typu grafii, nie zna żadnych źródeł polskiej ortografii.	Student/ka rozpoznaje w tekście określony typ grafii, jednak popełnia błędy przy wskazywaniu cech grafii, zna pobieżnie źródła polskiej ortografii – czasami wskazuje jakiej zasadzie orograficznej zawdzięcza my pisownię danego wyrazu (dopuszczalne błędy w 45 % wyrazów)	Student/ka rozpoznaje w tekście określony typ grafii, nie zawsze potrafi wskazać wszystkie cechy charakteryzujące dany typ grafii, zna dobrze źródła polskiej ortografii – wskazuje jakiej zasadzie orograficznej zawdzięcza my pisownię danego wyrazu (dopuszczalne błędy w 20 % wyrazów)	Student/ka rozpoznaje w tekście określony typ grafii, nie zawsze potrafi wskazać wszystkie cechy charakteryzujące dany typ grafii, zna dobrze źródła polskiej ortografii – wskazuje jakiej zasadzie orograficznej zawdzięcza my pisownię danego wyrazu (dopuszczalne błędy w 20 % wyrazów)
	IC3/25_U01	Student/ka nie potrafi analizować samodzielnie żadnej formy wyrazowej w badanym tekście pod kątem procesów historycznojęzykowych	Student/ka analizuje formy wyrazowe w badanym tekście pod kątem procesów historycznojęzykowych, jednak często popełnia błędy (ok. 45%)	Student/ka analizuje formy wyrazowe w badanym tekście pod kątem procesów historycznojęzykowych, rzadko popełnia błędy (ok. 20%)	Student/ka poprawnie analizuje formy wyrazowe w badanym tekście pod kątem procesów historycznojęzykowych, (dopuszczalne błędy ok. 5%)
	IC3/25_U02:	student/ka nie potrafi	student/ka wskazuje	student/ka wskazuje	student/ka prawidłowo

		prawidłowo wskazać żadnych przykładów form wyrazowych, w których doszło do zmian w wyniku rozwoju języka	przykłady form wyrazowych, w których doszło do zmian w wyniku rozwoju języka, jednak często popełnia błędy (ok. 45%)	przykłady form wyrazowych, w których doszło do zmian w wyniku rozwoju języka, jednak sporadycznie popełnia błędy (ok. 20%)	wskazuje przykłady form wyrazowych, w których doszło do zmian w wyniku rozwoju języka (dopuszczalne błędy ok.5%)
	IC3/25_U03	student/ka nie potrafi wskazać podstawowych związków między historycznym i procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami w języku.	student/ka potrafi wskazać 1-2 podstawowe związki między historycznym i procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami w języku.	student/ka potrafi wskazać 3-4 podstawowe związki między historycznym i procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami w języku.	student/ka potrafi wskazać wszystkie omawiane podstawowe związki między historycznym i procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami w języku.
	IC3/25_K01	student/ka nie ma świadomości miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich i indoeuropejskich	student/ka ma świadomość miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich i indoeuropejskich, ale nie potrafi prawidłowo umiejscowić poszczególnych języków w rodzinach językowych (45 % błędów)	student/ka ma świadomość miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich i indoeuropejskich ale nie zawsze potrafi prawidłowo umiejscowić poszczególnych języków w rodzinach językowych (20 % błędów)	student/ka ma świadomość miejsca języka polskiego wśród innych języków słowiańskich i indoeuropejskich

Metody oceny efektów kształcenia

	efekt kształcenia	jednostki zajęć, na których jest realizowany efekt	ocena formatywna	ocena podsumowująca
	IC3/25_W01	W6- 29 ĆA4- 26	testy sprawdzające na ćwiczeniach, aktywność studenta, ocena zadań do samodzielnego wykonania, aktywność na zajęciach i aktywność w formach nauki na odległość Wykład po semestrze 3 – oświadczenie studenta o przyswojeniu wiedzy z wykładu	ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe wykład: egzamin końcowy
	IC3/25_W02	W3-5 ĆA 2-4	jak wyżej	jak wyżej
	IC3/25_U01	W6- 29 ĆA4- 26	jak wyżej	jak wyżej
	IC3/25_U02:	W6- 29 ĆA4- 26	jak wyżej	jak wyżej
	IC3/25_U03	W3-5 ĆA 2-4	jak wyżej	jak wyżej
	IC3/25_K01	W1-2 ĆA 1	jak wyżej	jak wyżej
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta		
	wykład	45 godz.		
	konwersatoria	45 godz.		
	Przygotowanie do ćwiczeń (w tym przygotowywanie zadań z rekonstrukcji)	30 godz.		
	Udział w konsultacjach (w tym korzystanie z forum gramatyka historyczna)	5 godz.		
	Przygotowanie do egzaminu	25 godz.		
	SUMA GODZIN	150		
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	3+3=6		

Język wykładowy	polski
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Podręczniki (wykaz wspólny dla wykładu i ćwiczeń): K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego. Podręcznik dla studentów polonistyki</i>. Warszawa 1998 i następne wydania.</p> <p>Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Spławiński, S. Urbańczyk, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa 1981.</p> <p>W. Kuraszkiwicz, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa 1972.</p> <p>T. Lehr-Spławiński, <i>Język polski. Pochodzenie, powstanie, rozwój</i>, Warszawa 1951.</p> <p>J. Łoś, <i>Gramatyka polska</i>, cz. I: <i>Głosownia historyczna</i>, cz. II: <i>Słowotwórstwo</i>, cz. III: <i>Odmiennia (fleksja) historyczna</i>. Lwów-Warszawa-Kraków 1922, 1925, 1927.</p> <p>J. Łoś, <i>Krótką gramatyka historyczna języka polskiego</i>. Lwów 1927.</p> <p>W. Mańczak, <i>Polska fonetyka i morfologia historyczna</i>, Łódź 1965.</p> <p>L. Moszyński, <i>Wstęp do filologii słowiańskiej</i>, Warszawa 2006.</p> <p>D. Podlawska, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego z elementami scs i dialektologii</i>, Słupsk 2003.</p> <p>S. Rospond, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa 1971 i następne wydania</p> <p>Z. Stieber, <i>Rozwój fonologiczny języka polskiego</i>, Warszawa 1968.</p> <p>J. Strutyński, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego</i>, Kraków 1993 i następne wydania. (skrypt)</p> <p>B. Wieczorkiewicz, R. Sinielnikoff, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego z ćwiczeniami</i>, Warszawa 1959.</p> <p>Zbiory tekstów i ćwiczeń (wykaz tylko dla ćwiczeń) W. R. Rzepka, W. Wydra, <i>Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543</i>, Wrocław 1984.</p> <p>A. Grybosiowa, A. Kowalska, <i>Materiały do ćwiczeń z gramatyki historycznej języka polskiego</i>. Katowice 1979.</p>

W. Taszycki, *Wybór tekstów staropolskich XVI-XVIII w.* Warszawa 1969.

S. Vrtel-Wierczyński, *Wybór tekstów staropolskich. Czasy najdawniejsze do roku 1543.* Warszawa 1963 i nast wyd.

Słowniki (wykaz dla wykładu i ćwiczeń):

A. Bańkowski, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, t. I, Warszawa 2000 i nast.

A. Brückner, *Słownik etymologiczny języka polskiego.* Warszawa 1957 i wyd. nast.

W. Boryś, *Słownik etymologiczny języka polskiego.* Kraków 2005.

K. Długosz-Kurczabowa, *Słownik szkolny. Etymologia*, Warszawa 1998.

J. Karłowicz, A. Kryński., W. Niedźwiedzki, *Słownik języka polskiego.* T.I. Warszawa 1900 i nast..

S.B. Linde, *Słownik języka polskiego.* Warszawa 1951 i wyd. nast.

S. Reczek, *Podręczny słownik dawnej polszczyzny.* Wrocław 1968.

F. Sławski, *Słownik etymologiczny języka polskiego.* T.I, z.1. Kraków 1952 i nast.

Słownik polszczyzny XVI wieku, pod red. S. Bąka, M.R. Mayenowej i innych. T.I. Wrocław 1966 i nast.

Słownik staropolski, red. S. Urbańczyk. T.I. Wrocław 1953 i nast.

Literatura uzupełniająca:

Cz. Bartula, *Gramatyka języka staro- cerkiewno - słowiańskiego z ćwiczeniami*, Kielce 1976.

Cz. Bartula, *Podstawowe wiadomości z gramatyki staro - cerkiewno - słowiańskiej na tle porównawczym*, Warszawa 1981.

T. Brajerski, *Geneza orzeczeń typu (z)jedzono i (wy)pito.* Język Polski LIX, 1979.

B. Greszczuk, *Na spirali historii. Próba nowej interpretacji ruchomych końcówek czasu przeszłego z partykułą że.* Zeszyty Naukowe WSP w Rzeszowie. Językoznawstwo 2, z.17/1995.

	<p>A. Grybosiowa, <i>Rozwój funkcji składniowej imiesłówów nieodmiennych w języku polskim. Związki z nomen</i>. Wrocław 1975.</p> <p>Z. Kempf, <i>Polskie pokłosie II deklinacji. Odmiana rzeczowników typu bór, lud, pan w staropolszczyźnie</i>. Język Polski LIV, 1974.</p> <p>A. Kowalska, <i>Ewolucja analitycznych form czasownikowych z imiesłowem na -ł- w języku polskim</i>. Katowice 1977.</p> <p>M. Kucała, <i>Rodzaj gramatyczny w historii polszczyzny</i>. Wrocław 1978.</p> <p>W. Mańczak, <i>Rozwój końcówki 3 os. ind. praes. w językach słowiańskich</i>. Biuletyn PTJ XXV, 1967.</p> <p>Z. Stieber, <i>Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich</i>. Warszawa 1979.</p> <p>W. Taszycki, <i>Odmiana rzeczowników typu sędzia, sędziego... w perspektywie historycznej</i>. Kraków 1964. Przedruk: Rozprawy i studia polonistyczne IV. Wrocław 1968.</p> <p>H. Turska, <i>Mianownik liczby mnogiej typu chłopcy, draby w języku polskim</i>. Język Polski XXXIII, 1953. Przedruk: Wybór pism (1945-1962). Toruń 1984.</p> <p>S. Urbańczyk, <i>Skład deklinacji żeńskiej na -a (i -' a) w języku staropolskim</i>. Język Polski LVIII, 1978.</p> <p>M. Weiss-Brzezina, <i>Osobliwe mianowniki-bierniki l.p. typu młodości, nocy, lutni u J.U. Niemcewicza</i>. Język Polski XLIX, 1969.</p>
--	---